

Familie Gouw

Elders, 10 juli 2020

Betreft: reactie op 'voorstel van Wet tot wijziging van de Leerplichtwet 1969 en Wet voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingsbezwaren'.

Geachte Arie Slob

Langs deze consultatie willen wij als gezin een reactie geven op het nieuwe voorstel en wijziging van de wet, met als doel om onze reactie mee te laten tellen in de overwegingen die gemaakt worden.

Wij denken dat het goed is om thuisonderwijs wettelijk mogelijk te maken. Echter zou het wetsvoorstel geen andere grondrechten mogen schenden. Het is hierin de uitdaging om het wetsvoorstel zo te omschrijven dat het passend is binnen alle grondrechten.

Wij schrijven met de ervaring als coach bij kwaliteitsverbetering van Vervroegd Voorschoolse Educatie (VVE), ervaring als docent en moeder van twee schoolgaande kinderen. In ons schrijven is dan ook groot en deels gebaseerd op deze expertise. In ons schrijven willen wij ook adviezen geven waarvan wij denken dat deze beter passend zouden kunnen zijn bij de omschrijving al dan niet de invulling.

Allereerst willen wij onze stem laten horen voor ouders van thuiszitters die van schoolgang naar thuisonderwijs willen veranderen. Wanneer dit gebeurt op basis van vernieuwende geloof of levensovertuiging en zij zich willen beroepen op 5b, dan zou dit zeker mogelijk moeten zijn. Dat is momenteel niet het geval en dat is vreemd, omdat je dan het onderwijsrecht boven het [recht van vernieuwende geloofs- levensovertuiging](#) (Artikel 18) en waarmee de ouder(s) het kind willen onderwijzen zet en dat lijkt ons niet correct.

Ook wanneer ouders ontdekken dat hun kind en zij niet [meer passen bij de vereniging](#) (Artikel 20), dan zouden zij afstand moeten kunnen nemen van school en thuisonderwijs moeten kunnen bieden. Bij veel kinderen stageert de ontwikkeling of worden zij beperkt in hun ontwikkeling. Dit kan leiden tot gedragsproblemen en leerproblemen. Bijvoorbeeld:

1. wanneer kinderen en diens ouders zich onvoldoende veilig voelen en erkend voelen of niet mee kunnen komen met de structuren binnen het onderwijs. Het is zowel frustrerend voor docent als voor het kind en diens ouders. Uiteraard zijn er IB-ers en wordt er een hulpvraag bij het "Onderwijs Zorg Team" neergelegd en daar begint, is onze eigen ervaring, een zeer ellendige weg. Het probleem wordt namelijk vaak bij het kind en zijn ouders gezocht en zij zullen zich aan 'moeten' passen.
2. Wanneer kinderen onvoldoende aangereikt krijgen waar ze om vragen en wat ze nodig hebben. Kinderen stellen bijvoorbeeld vragen aan de juf of meester die niet te realiseren zijn voor de groep of onderwijstijd of binnen de muren van de school. Kinderen die laten zien dat ze een eigen manier hebben om een leermoment te benaderen, die niet past binnen de methode of de kennis van de docent.

Kortom, ouders en hun kind(eren) moeten de mogelijkheid krijgen om dan zelf in te kunnen grijpen en te kunnen kiezen voor thuisonderwijs.

Ten tweede richten wij ons tot de onderwijs ontwikkeling in de samenleving vs het gezin waarbij thuisonderwijs gegeven wordt . Deze ontwikkeling van schoolonderwijs vinden wij zorgelijk. Er wordt, naar onze mening binnen het schoolonderwijs geageerd met een tekort aan visie en hierdoor ontstaat er geen goede bodem. Er zijn te vaak en teveel veranderingen waar het onderwijs aan onderworpen wordt. Hierdoor kunnen zij zich onvoldoende richten op hun 'core business' (de ontwikkeling van kinderen ondersteunen, begeleiden en onderwijzen). er wordt minimaal geïnvesteerd, zowel financieel als fysiek en dat leidt tot problemen zoals; thuiszitters, verschillende leerproblemen, handelingsverlegenheid bij docenten enz.

Wij als gezin zijn een stabiel en veilige basis waar ons kind opgroeit. Wij kennen ons kind, wij kunnen hierop acteren en reageren. Ons kind hoeft niet mee met de groep en hoeft hier niet mee vergeleken te worden. Ons kind wordt volledig erkend zoals hij is. Om dit te kunnen doen is het juist van belang dat we niet hoeven te voldoen aan allerlei bureaucratische eisen zoals deze worden gesteld in het nieuwe wetsvoorstel en wetswijziging (Hieronder verder toegelicht). Het is juist van belang dat wij als gezin worden beschermd (Artikel 12 en Artikel 16), zodat we onze energie kunnen stoppen in dat wat wij zien als grootste belang namelijk; ons gezin en de ontwikkeling van onze kinderen en onszelf.

Ten derde richten wij ons op het onderwerp "kwaliteit" en het objectief meten hiervan. Wanneer er ouders zijn die vragen om de kwaliteit te meten, dan denken wij dat zij zich willen meten aan de kwaliteit die momenteel gesteld wordt aan het schoolonderwijs. Echter, wat is kwaliteit en op welke wijze kan deze geboden worden? Door op één locatie of een vaste locatie thuisonderwijs te ontvangen? Door het kind door één ouder te laten onderwijzen? Doordat de ouder een didactische aantekening heeft? Doordat er een onderwijsplan is? Doordat ouders het curriculum van de kerndoelen volgen? Doordat er voldoende onderwijstijd is? enz Wij vragen ons sterk af of dit alleen of deels noodzakelijk is voor kwaliteit. Kwaliteit is in die zin voor ons een mening, een trend van de huidige samenleving en wordt door allerlei EGO's onderzocht, geformuleerd en uitgezet. Elke ouder die daarin mee wil gaan is vrij om daarin mee te gaan. Wij denken echter dat de kwaliteit hem zit in ons als rolmodel en voorbeeldfunctie, natuurlijke observatie en inspelen op de beleving en interesse van het kind (het hier-en-nu), zowel binnen huis als buiten in de rest van de wereld. Het kunnen meegeven van levenslessen die alle emoties kunnen omvatten en je hiermee om kan gaan. Leersituaties in een betekenisvolle context neer te kunnen zetten. Het kind mede eigenaar en verantwoordelijkheid te leren nemen voor zijn omgeving (dieren en planten e.d.), de mensen met wie hij omgaat of tegen komt, zijn eigen gedrag (actie-reactie), de materialen die hij gebruikt of in zijn bezit heeft enz. Het leren van vaardigheden zoals kunnen lezen en schrijven in combinatie met een betekenisvolle context. Wij gebruiken hiervoor de gehele wereld en de gehele dag (24/7: "van wakker worden tot slapen gaan").

Tot slot willen wij ons persoonlijke reactie geven op de deelonderwerpen die genoemd worden, die volgens het wetsvoorstel en wetswijziging kwaliteit en ontwikkelingsvolgend zou zijn met als doel om het recht van onderwijs te kunnen controleren en handhaven.

15b 'Verplichting tot verzorgen van onderwijs'.

Het onderwijs verzorgen is een recht en heen plicht. Als staat der Nederlanden is het jullie plicht om alle ouders de gelegenheid te geven om te kunnen onderwijzen. Echter zijn alle ouders vrij om keuzes te maken binnen hun recht ([Artikel 1](#), [Artikel 3](#), [Artikel 4](#), [Artikel 12](#), [Artikel 13](#) [artikel 16](#) [Artikel 18](#), [artikel 19](#) , [artikel 20](#), [artikel 22](#)) Al deze rechten omvatten veel meer binnen zijn eigen kleuren dan alleen de verplichting om deel te nemen aan het 'lager onderwijs'.

Vanuit onze levensovertuiging is het onderwijzen op één locatie onmogelijk. Wij verzorgen juist onderwijs door de beleving en ervaringsgericht te leven. Deze aanvulling doet juist afbreuk om te leven en daarin je levensovertuiging uit te kunnen oefenen. Wat maakt dat dit belangrijk zou zijn om vast te leggen? Het recht om mens te zijn en om te leven en je leven zo in te richten als je zou willen,

zou dit tegen spreken net als het recht om je binnen de grenzen van een land te kunnen verplaatsen (artikel 13)!

Advies: Laat dit als voorstel vervallen. Het schend de grondrecht en het draagt niet constructief bij aan kwaliteit, eerder aan afbreuk.

15 c 'Onderwijsplan'

Om aan een goed onderwijsplan te kunnen voldoen vraagt tijd aan ouders die zij anders kunnen stoppen in tijd met het kind en aan hun gezin.

Een kind is vanuit nature nieuwsgierig en explorerend. Wij als ouders hebben juist de mogelijkheid om hier op in te spelen. Wij denken dat elke ouder zich enthousiast en verantwoordelijk voelt om daarop in te spelen. Onze manier kunt u denk ik het beste vergelijken met 'verkennen, verbinden en verrijken'. Kinderen zitten in het hier-en-nu en gaat daarom veel verder en dieper dan een plan. Binnen onze levensovertuiging is een plan daarom overbodig. Een kind geeft aan waar hij aan toe is en vanuit die intrinsieke motivatie werken wij. Wij zijn er dus van overtuigd dat bijvoorbeeld elk kind wil leren lezen en schrijven, omdat zij zien dat wij dat ook doen (rolmodel/voorbeeldfunctie).

Hoe dan wel? Verder kunnen wij als ouder gebruik maken van bijvoorbeeld SLO, zodat wij dit als leerlijnen kunnen gebruiken. SLO zou kunnen verwijzen naar oefeningen die passen binnen de leerlijnen, zodat ouders daar gebruik van zouden kunnen maken, mits dit zou passen.

Advies: Schrap het onderwijsplan. Wist u dat er binnen het thuisonderwijs vele methodes zijn? Veel ouders kiezen een methode die bij hen past of maken er een mengelmoes van (Net als scholen). Wat u kunt doen als overheid is ouders adviseren, zodat het voor ouders aantrekkelijk en laagdrempelig is om gebruik te maken van onderwijsdoelen. SLO zou hier een prima platform voor zijn.

Curriculum als basis: Als wij het goed begrijpen wilt u toezien dat het 'recht op onderwijs' voor kinderen die niet verbonden zijn aan een schoolinstituut wel gebruik kunnen maken van onderwijs met als basisinrichting het [curriculum](#) die door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontworpen is. Het is echter inhoud dat niet hoeft te passen binnen de overtuiging en visie van de levensovertuiging. Thuisonderwijs kan gebruik maken van andere diverse curriculum.

Advies: Geef ouders de mogelijkheid om gebruik te maken van inhoud die aansluiten op het curriculum welke het schoolonderwijs volgt, zodat het voor ouders en hun kinderen laagdrempelig is om er gebruik van te maken. Ouders zouden ook tot de middelen moeten kunnen beschikken die ook op school worden gebruikt. Nu is dit vaak niet mogelijk. Het moet echter wel een keuzevrijheid zijn.

U wilt dat het thuisonderwijs naast de invulling ook voldoet andere randvoorwaarden. Zo noemt u voldoende onderwijstijd, onderwijsplannen, voortgangsregistratie en toetsing, gesprek tussen ouders en leerplicht, gesprek tussen leerplicht en kind (vanaf 12 jaar), niveau vaststellen en door kunnen stromen.

Onderwijstijd: Binnen onze levensovertuiging is er geen onvoldoende of voldoende onderwijstijd. Onderwijstijd is iets dat past binnen een instituut. Bij thuisonderwijzers wordt het kind vanaf dat hij wakker wordt tot dat hij naar bed gaat ondersteund en begeleid gedurende de dag. Het is een interactie tussen ouders en kind, kind en andere familie of gezinsleden, kind en andere volwassenen, kind en andere kinderen, kind en huisdieren, kind en planten enz. Is recht op onderwijstijd gebonden? Liever niet zou wij zeggen, want dan beperken we juist de ontwikkeling van het kind.

Wij kunnen ons voorstellen dat wanneer je minimaal onderwijs geeft, zoals dit binnen het schoolonderwijs gebeurt, dat je de voortgang wilt toetsen, om zo ook je verantwoording af te kunnen leggen aan de ouders/verzorgers of aan de 'staat'. Daarnaast; het gaat toch om de ervaring en de ontwikkeling? Dit is niet uit te drukken in tijd.

Advies: Laat onderwijstijd vallen als eis met als argument omdat thuisonderwijs geen schoolonderwijs is en de kinderen vanaf het moment dat ze wakker worden tot wanneer ze naar bed gaan begeleid, ondersteund en onderwezen worden.

Voortgangsregistratie en toetsen: Voor een schooldocent kan ik me voorstellen dat een voortgangsregistratie nodig is aangezien je de voortgang moet kunnen verantwoorden naar ouders en een schooldocent heeft gemiddeld 25 kinderen in een klas. Voor de docent is het dan ook logisch. Voortgangsregistratie kan voor ouders interessant zijn als zij graag de bevestiging willen hebben van voortgang. Echter zal elk kind vooruitgang boeken, want een kind zal van nature niet stil staan, (tenzij het kind zich in een onveilige omgeving bevindt, maar daar hebben we andere routes voor). Dus een registratie is overbodig.

Een toets is naar onze mening een middel om voortgang te toetsen. Een toets moet voldoen aan bepaalde eigenschappen, zodat ze valide zijn. IQ testen zijn niet gebonden aan onderwijsinvulling, maar aan het algehele niveau van kinderen. Met welk doel zou je dit willen meten? Het IQ van een kind valt of staat niet bij onderwijs.

Advies: Geef ouders de gelegenheid om te kiezen of ze gebruik willen maken van een voortgangsregistratie en toetsen. Bij sommige ouders helpt dit om zich te kunnen meten aan een bepaald kengetal. Andere ouders kunnen dit loslaten en hebben geen bevestigingsmiddelen nodig om de voortgang vast te leggen.

15e 'Voorschriften aan degene die het onderwijs verzorgt'

De voorschriften die gesteld worden voor thuisonderwijzers lijkt ons wat overtrokken! Ten eerste hebben alle thuisonderwijzers een basis, zodat zij kunnen functioneren in de maatschappij. Voor docenten die aan een grote groep les moeten geven binnen de beperkte onderwijstijd die zij hebben en om aan alle gestelde regels te moeten voordoen begrijpen wij goed dat er een didactische aantekening nodig is. Ten tweede thuisonderwijzers werken wellicht anders met hun kinderen en het zal wellicht efficiënter of beter kunnen, maar zij hebben veel langer de tijd en mogelijkheid om hier een weg in te vinden. Daarnaast maken ouders vaak gebruik van thuisonderwijsmethodes of een mengelmoes, waarbij zij didactisch op weg geholpen worden.

Advies: Biedt ouders cursus of workshops aan. Echter kan dit geen verplichting zijn, omdat je anders andere rechten schendt.

15g 'Toezicht' Geen enkele vorm van bemoeienis of toezicht zou mogen of nodig zijn wanneer ouders hier niet voor kiezen.

Conclusie

Het wetsvoorstel en wetswijziging zijn wat ons betreft onvoldoende onderzocht en gestoeld op de huidige (grond)rechten die er zijn.

De wet die voor schoolonderwijs wordt gesteld is gebaseerd op groepen (een minimaal aantal kinderen om als school ondersteund te worden door de overheid) Het thuisonderwijs wordt teveel gestuurd richting schoolonderwijs terwijl we appels met peren vergelijken.

Een wet thuisonderwijs zou ondersteunend moeten zijn om thuisonderwijs mogelijk te maken. Er worden nu meer beperkingen opgelegd om de kwaliteit die het thuisonderwijs kan bieden onmogelijk te maken i.p.v. mogelijk.

Tot slot. Wanneer u zich meer zou verdiepen in thuisonderwijs dan weten wij zeker dat u elk kind thuisonderwijs gunt en zeker voor de kinderen die niet passen binnen het schoolinstituut. Thuisonderwijs zou naar onze mening meer vertrouwen moeten krijgen, maatschappelijk geaccepteerd en ondersteund moeten worden. Uiteraard zijn er ouders die misbruik maken van bepaalde regels en wetten en deze overtreden. Dit zal altijd en overal zo zijn. Maar richten wij onze regels en wetten dan op hen? Net als dat school het curriculum aanpast op het niveau?

We leven in een pluralistische samenleving, daar valt thuisonderwijs ook onder. Zij mogen niet uitgesloten worden vanwege hun geloofsovertuiging, mening en manier van aanpak. En wij zijn ervan overtuigd dat deze ouders zich juist verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van hun kinderen. Thuisonderwijs kost ouders namelijk veel energie, tijd en geld. Thuisonderwijzers hebben dit er voor over, juist omdat zij intrinsiek gemotiveerd zijn.

Wij verzoeken u met klem doch dwingend om uw [verantwoordelijkheid](#) te nemen om binnen de grondrechten te ageren. Het recht op onderwijs is een recht en geen plicht om opgelegd te krijgen wat een kind onderwezen zou moeten worden.

Met vriendelijke groet,

Fam. Gouw